

Ivan Dobnik

Iz Alfredovega dnevnika

10. marec

***

Iz položaja, v katerem sem se znašel, ne vidim več nobene primerne rešitve. Saj ne vem. Ne verjamem, ne, zdaj ne več. Razen besed. Da bi začel z besedami, da bi samo govoril, besedo za besedo, kakršnokoli, da bi bil v njih, ves, da bi dolgo dolgo lahko pisal, zapisoval, vso noč, do onemoglosti, da bi potem za staro lesono mizo zaspal, da bi lahko nadaljeval, takoj ko bi se spet zbudil. Vse zgubljeno bi bilo mogoče obnoviti s pisavo. Popraviti napake. Ozdraviti rane, in tako začenjam, vrstico za vrstico, v nov zvezek, ki še diši po tiskarni, na vse pripravljen in na moji mizi vedno razprt. Mogoče ne uspem. Mogoče se vseeno pozdravim. Vendar bi potem zvezek izginil z mize in jaz odpotoval drugam. Torej je tovrstna bolezen nujna. Dolge, kratke, razumljive, zamegljene ali že popolnoma odtujene besede, pisave, zapisi, ali okorne beležke, torej početja, ki se ga ravnokar lotevam, spet, po zelo dolgem času; druge rešitve ni. Dragi Alfred. Čutim. Že mi prisluškuješ. Vem, da si vztrajen in potrpežljiv. Mnogi mislijo, da si mrtev vsaj že eno desetletje in so prepričani, da te nič ne more priklicati nazaj ... razen mogoče, bi podvomili, zdaj ta poskus ... Znano je, da si imel na različne posameznike izreden vpliv. In zdaj se prepuščam tvojemu sluhu ... Da bi mi uspelo ohraniti lucidnost uma in strniti duševne moči, sem se odločil za te svoje zaupne vsakodnevne zapise. Kaj neki mi še preostane? Nevarne nočne more ne popustijo. V spopadu z njimi sem se znašel že pred nekaj meseci in sem vseskoz pravzaprav omahoval glede pisanja. Ob tem ne potrebujem nikogar. Nobenega bralca. Celo nočem ga. Razen tebe, Alfred, se razume. Nikogar drugega. Kmalu bo prišla ura, s katero se prične spuščati mrak in z njim za zdaj redki trenutki moje zbranosti. Sicer pa, četudi bi hotel ali se naprezal z nadaljevanjem, ne bi veliko napravil. Ja, tako se najbolj učinkovito prepustim sanjarjenjem, vse dokler ne potonem v neizmerno šumotanje noči. Tako si edini človek, ki se ga zdaj oklepam in ne morem vnaprej stoodstotno vedeti, kako bi sebi razložil moje zapise, ko jih boš prebiral oziroma kar

ravnokar počneš. Še vedno upam, da patafizično v mojih zgodbah ni bilo tako zgrešeno oziroma da sem bil povsem natančen, zaboga, mogoče celo preočiten v svojem prikazovanju in izvajanju velike ideje o državi, državljanih in, kako tem ljudem vladati. Sprva so moje knjige sprejemali z navdušenjem. Še posebej moram izpostaviti knjigo izbranih zgodb pod skupnim naslovom Skodeloritci, ki nosi ime po osrednjih junakih nekega drugega romana. Ta marsikoga spominja na Faustrolla ali Vladarja. Kako nelogično, neumno! In vendar so me o tem prepričevali neprenikavi novinarji, vohljajoč za senzacijami ali pa so si jih skušali sami prirediti, da so stvari bile potem tako videne in razumljene.

***

V svojem prejšnjem življenju sem bil na neki način slaven. Se še spominjaš? Intervju, kamera, bralni nastop, podpisovanje, popivanje, pisanje po naročilu ... In potem sem nekega dne ostal sam. Prijatelji, ki so mi prej zvesto stali ob strani in se mi dobrikali, so nenadoma izpuhteli. Se prihulili, se izgovarjali, da so prezaposleni, da me ne utegnejo obiskati, da nimajo časa, da se jim mudi, in če sem sam hotel k njim, so se zaklepali, zvonil sem zaman, na ulicah so se obračali v izložbe ali spremenili smer, brž ko so me opazili ter ugotovili, da se srečanju ne bi mogli izogniti. Nikogar več nisem imel. Bili so dolgi meseci, v katerih sem zaradi krute spremembe ostajal sam v stanovanju, gledal vseh petindvajset televizijskih programov hkrati, bil brez knjig, spal včasih po več dni skupaj in vmes opravljal le neizogibne nujnosti otopelega životarjenja. Zdi se mi, da je zdaj mimo že dobro desetletje. Brez strastnega, nemirnega valovanja duha. Brez ženske. Tiha samota. In tudi zdaj ne, med tem mojim prostovoljnim izgnanstvom v samoto, kjer se poskušam zbrati, o vsem temeljito razmisliti in ne znoreti, ne zblazneti, skratka, ugotoviti, kje sem ga polomil, kje je bila storjena velika napaka.

***

Kdaj se je vse to začelo? Seveda! To te zanima. Tu bi ti pravzaprav moral začeti pripovedovati. Z naslednjo stopnjo moje opustošenosti v nočnih morah, dolgih urah nespečnosti s poblinzelimi prividi krvoločnih prikazni, ki so mi trgale možgane celico za celico, sesaje kri, mozeg iz kosti, noč za nočjo ... o cefrajo oči, vzletajo ujede, ki mi hočejo razmesariti jezik, da do bolečin stiskam zobe, vpijoč: "Ne, svojega jezika ne dam!" takrat je hladno, čeprav so prikazni ognjene in pršijo iskrece plamenje po sobi, zidovje poka, v sobi slišim topotanje podkovanih konjskih kopit, šklepet bobna, sik, lom, bruh pekočih vetrnih kristalov, oddaljeno topovsko grmenje, vidim raztrgana trupla, ki gnijejo, in druga, še sveža, iz katerih mezi krvava drobovina, iz požganih vasi se suklja lenobni oblak gostega, modrikastočrnega dima, zdaj slišim, kako človeški kriki preglasijo zavijanje sestradanih psov in raztepenih prašičev, ki skupaj s svojimi

dvonožnimi gospodarji izgublajo duše, iz gorečega, že skoraj povsem razstreljenega vrha stolpnice se v globino vrže deček, krili z rokami, se na betonu razleti kot prezrel južni sadež.

***

Prividi so neusmiljeni. Včasih se mi posreči, da za nekaj ur v noči priključim spanec. Blagodejno izginem s tega sveta. Vidim se: name lije tiha nočna svetloba. Spokojno telo skoraj brez diha, prekrito z volneno odejo, čuk prhuta v krošnjah prastarih hrušk, tisti, ki dobrosrčno bedijo ob meni, si oddahnejo, verjamem jim in povsem zaupam, mogoče se me dotakne katera njihovih dlani, mogoče mi tako hoče podaljšati počitek ali s tolažbo molitve zapreti pot zlu.

***

Z jutranjo svetlobo, ki pada skoz okence, sem odrešen. Se dvignem, umijem z ledenomrzlo vodo, da me ostro zaskeli v kožo, in se zatem odpravim na dopoldanski sprehod v sadovnjake znotraj meja, ki loči oba svetova. To je nadvse lep del dopoldneva. Seveda, če se sploh odločim za hojo, kar ni čisto nič odvisno od vremena in še manj od ljudi, ki me tu obdajajo in mi iz določenih "opazovališč" diskretno sledijo z očmi. Ne jezim se nanje in jih po svoje razumem: uspešnega, po njihovem nemara celo slavnega pisatelja so bralci zapustili. Tu ne mislim na tiste prave, edine, ki so večno oživljajoča substanca knjig, njihova duša, goreče olje, marveč one druge, puhle klope, klavrne uši, slinaste črve, ki se zaganjajo po lubju platnic ... s pomenljivim izjavljanjem za tisk: "Te zgodbe so sijajne izpovedi o upu in strahu, veselju in bolečini, radosti in trpljenju, optimizmu in pesimizmu, v zgoščenih tekstovnih šifrah so sežete ključne lege in točke človekove zaznamovanosti hic et nunc, tipične postaje leg, in njegov božji plašč iz besed je centralno rokodelstvo ..."

***

Lahko si govorim: nepomembne in zgrešene besede, izkrivljene misli, polnjenje revialnih strani iz številke v številko. Toda drugih ni. Samo te so bile, ki so me povzdigovala, samo te so bile, ki so pripomogle k odločitvi. Izrečno poudarjam: nepreklicna odločitev pa je bila samo moja. Šel sem, ne da bi komerkoli rekel besedico. Zanje sem bil verjetno kar v nebo vzet. Ptič, ki je odletel bogvekam in ga je mogoče požrla sestradana mačka. Perešček za perescem, nazadnje pa je s trave polizala še zadnje kapljice že povsem hladne krvi, se zatem s samozavestjo in obnovljeno držo odplazila naprej po svojih opravkih. O žalostni prijatelj! O rdečocvete prijateljice! Zdaj ste pa sami. Plazite se naokoli, nesrečni kupčki tihcenih življenjskih radosti, z dnevi in nočmi nezadovoljni, v svojem drobovju nenakrmljeni sadežev, ki brstijo po vrtovih trgovinskih supermarketov. Najverjetneje je spet moč čutiti potrebo

po neki novi znanosti, ki bi se potem lahko ukvarjala s svežimi problemi naše dobe. Vampeži se imajo radi. Vampeži svetu vladajo že od nekdaj. Bog je vampar, hudič vampir, jaz le človek, ki se jima zoperstavlja ali sem se jima v preteklih letih svojega zemeljskega prebivanja in ju zdaj začenjam dojemati s pomočjo dogodkov, ki so prišli sami od sebe in so se morali odviti kakor film v kinu. Čelo, zdaj razločno vidim, "mrtvo obdobje", sem se lagodno predajal toku mirnih dnevoev, ki so bili podobni tistim v resnici dolgočasnim podeželskim nedeljam, v katere je večer prihajal s smešno donkihotsko postavo in sem si želel, da bi se čimprej lahko izmuznil za reko loviti ribe. Kot vest me je vseskoz spremljal neprijeten občutek. Nemara sem plaval v ljubki peni žlahtne slin in užival, ne, kar prekipeval od umetniške vneme. Moja galeja se je vse bolj preobražala v nasedli orjaški tanker, ki je nazadnje sprožil antropološko katastrofo. Tisti bedak Faustović, o katerem vam bom zagotovo še pripovedoval, je stvari iz knjige razumel kar dobesedno. Za vse so okrivili mene.

***

Jata nojev na predstavitvi Skodeloritcev začuti, da so oni glavne osebe, z vsemi vrlinami, ki jih imajo in si jih nikoli niso želeli imeti. Zarenčijo. Ne marajo ogledala. Minister je sikal: "Mene ima za norca. Dal ga bom zapreti!" Pravnik Kuhar je tulil kot pokropani purman: "Mene, mene ima za drekobrčca! Ti klevetnik ti! Na sodišču se ne izmažeš, imam zveze! Sramota!" Drugače občutljiv sodnik atletskega videza je stopical na mestu, vihal kravato prav za to priložnost, saj sem ga bil sam povabil na predstavitev in čisto razvidno je bilo, da je užaljen tudi on, še naprej je drobenciljal na mestu, zinil pa nobene. "Ah, ah, ah, kaj bodo ljudje rekli!" je stokal ves osramočen sam sebi in božal svojo zaročenko po glavi. Eksotični napitek v kozarcu se mu je smejal. Vsaj zdelo se mu je, da se mu je tudi on pridružil in tako njega, prepomembnega sodnika, podlo izdal, zato si nesrečni kozarec nameri zalučati vame, in malo zato, ker je ponesrečeno ciljaj, in malo zato, ker sem se refleksno sklonil, je odškropil z zadnjimi kapljami ob sebi čezme v reklamni pano na steni, za omizjem povabljenih govornikov. Z velikega Oja napisa SKODELORITCI je lezel preostanek vsebine razbitega kozarca. Že senilna gledališka igralka, lepo zaobljena, je pomislila, da se je zgodil slab nastop, da je tokrat ona v parterju in je zabrisala bogato obložen kruhek sicer v moji smeri, le s ponesrečeno krivuljo in se je zaril v prostrano pričesko pevke Heliodore. "O, ubila vas bom! Kurbe! Fanatiki! Barabe! Ušivci! Primitivci!"

***

Seveda, Alfred, veš, na začetku sem se res iskreno prestrašil. Prizor, ki se mi je ponudil v ogledovanje, je bil podoben semnju živemu. Lasulje in nogavice, raznorodni kosi oblek torej so prhutali v prostoru kot jata zmešanih ptičev, ki se ne more zmeniti, kam mora odleteti: ali na sever ali na jug. Popadel me je grozovit smeh. Režal sem

se in režal, nato smejal, krohotal, lovil sapo, z rokavom brisal objokane oči: a pomagalo ni nič. Bolelo me je v trebuhu, in če sem zaprl oči, si ušes nisem mogel zamašiti, pa je bil smeh spet del mene. Pravo trpljenje. Zaželel sem si proč. Kam? Vidim, kako se jih nekaj obdeluje na parketu. Prisluhnem. "Ja, ti si še skodeloritec, le pogledjte ga, kako skodelasto rit ima! Idealno skodelo! Vzorno. Kar tlopota!" Usekal ga je po zadnji plati, da je pridušeno flosknilo. "Sveta nebesa in duša Marije Device! Si ti nor? Moža mi boš spridil! Že tako je skoraj neuporaben! Nehaj, zverina! Jaz ga ljubim!" Nisem mogel verjeti sluhu. Zdelo se mi je, da se mogoče še vedno smejim. V resnici se me je loteval obup. Groteskno poplesovanje je preraščalo v hipertrofirano patologijo človeškega bivanja. Naval žalosti, globoke potrnosti, katastrofe. Pred seboj sem imel zdaj izbrano občinstvo, bralstvo svoje besedne umetnosti. Pisatelj ima oboževalce, kakršne si zasluži. Moji skodeloritci, zdaj sem spoznal, da v resnici niso nič drugega kot prav to, so še naprej, verjetno do nezavesti, pretepali drug drugega po svojih zašpehutih ritnicah. Vrata so se zvesto odprla, za mano škljknila. Skrušen sem padel v noč.

***

Pridi, sladka noč krvi, in se zažri vame, daj, pijavka nežna, usekaj, čakam te! Vem, Alfred, kakšna pomisel bi prišla zdajle iz tvojih ust. Toda popivanja in nočna križarjenja s prijatelji, da so lahko zares poštena, morajo imeti te dolge asketske premore v delu poživljanja lastne pameti. Pred begom iz slavnostne predstavitvene sobane sem vsaj desetletje neusmiljeno padal v nezmerno zapravljanje nenadome-stljivega časa. Žena se je pritoževala, saj sem bil zelo malo pri družini, vendar ni nikoli dokončno skipela, ker sta jo slava in denar ravno tako uspavala. Ona mi reče: "Dragi, greš že spet ven? V Krtino? Saj te komaj še poznam. Vem vem. Pri Treh veselih krtih so tudi tiste ženske, slikarke, ki so obsedene s packarijami. V stanovanje mi prihajaš dišeč po lanenem olju in še nečem, kar lahko pride le z ženske."

Povsem miren ji odvrnem: "Tako bom nazaj. Samo živio jim rečem!"

Ona: "Saj. To boš delal do jutra. Recimo, da to. Kdo bo pa pisal roman o spolnem življenju partizank? Saj ti je menda jasno, da si ga same ne bodo! Vem, kako se znaš poslavljati." Ob takšnih trenutkih sem jo skušal z vso iznajdljivostjo pomiriti: "Ljuba, samo par ur, ki bodo pretekle s hitrostjo poletne nevihte. Saj veš. Preostanek noči bom s teboj. Obljubim."

Kljub vsemu se je vdala in med malce žalostnim nasmeškom govorila: "Čisto boš zavozil. Kar poglej se! Nekoč boš podoben povoženi krastači. Misli navsezadnje nekoliko nase!"

In še med preskakovanjem stopnic ji govorim: "Mudi se mi. Saj te pokličem. Ne bom dolgo v klubu. Res ne. Verjemi. Veš, da me čakajo in da brez mene ne bo pravega vzdušja. Veš, da tu zbiram gradivo za novo knjigo o življenju žensk v boju proti okupatorju."

***

Zvrtničim se v puhasto meglo teme. Z jutri sem se potem vračal, res da utrujen, toda pisal sem vse do kosila z mešanimi stanji odrešujočega zanosa in stiskajočega obupa, saj so mi iz pisalnega stroja prihajale strani, v katerih so stavki kot čaplje v močvirju stali na eni nogi in topo bolščali v prazno nebo.

***

Upam, da takole postopoma dobivaš predstavo o meni, o mojem prejšnjem življenju in o družbi, ki me je obdajala. Seveda se nešteti stvari še nisem dotaknil in so ravno tako bile ključne. Skoraj kamenčki mozaika, katerih barv in pomenov nikoli v življenju ne bomo znali pojasniti ali jih odkriti, ker so živa, utripajoča snov kakor naš notranji spomin in venomer kot samostojni planeti čakajo, da jih osveti naš izbor besed: mavrično zažarijo in čudež se zgodi. Čudež se naj godi v zapiskih tebi. V dnevih, ko bom še pisal, ne da bi napisano popravljaj ali spreminjal. Misli, kakor prihajajo. Vmes delci skoraj zgodbe, o meni, da se v teh dnevih laže odločim o svoji prihodnosti. Da v sebi vzpostavim prave odnose do ljudi, zaradi katerih sem se znašel tukaj. V sobi, ki jo vzljubljam. Mnoge sobe. Toliko sob, v katerih sem živel in jim vdahnil svojo dušo, v njih dremal, bral, pisal ali pa jim zaupal svojo osebno knjižnico. Rjave, bele, sinje, zelene. Z deviško jutranjo svetlobo, z dišečim lesom opasnih sten, z ljubljeno žensko, potem spet sam, dolgo odsoten zunanjemu svetu, s podom, mizo, stolom, knjižnimi policami, drevesom pred oknom, ki je v vetru šumel in me zibal v sen. Sobo, v katero sem se zatekel, odlikuje skromnost. Brez knjig in slik na stenah. Samo osnovne potrebščine zame: postelja, stol, vegasta omara za nekaj neizogibnih predmetov, ki so mi jih bili podarili za uporabo.

***

Nobenega tiktakanja ure. Mogoče poškrpavanje lesenega poda. Od nikoder prometnega hrupa. Kot da bi se naselil v bajti visoko v hribih sredi macesnovih gozdov. Samo tišina dreves, škropot dežja, vetrni sunki, prekipevanje oblakov, cvrkutanje razposajenih ptičev. Vonjave po listju in rastlinah od zunaj, po hrani pred kosilom, zatem občasno redke, na tiho povedane besede tukajšnjih ljudi. Mir pred telefonskimi klici, nenadnimi obiski, ki so potem kar trajali in se raztegovali v drugače tako sladke nočne ure, v tem primeru pa mi je preostajalo le mučno prežanje na trenutek, ko bom sitnih vsiljivcev odrešen, varen pred televizorjem, pred bliskajočimi se reklamnimi napisi, nesramno vsiljivimi, zahrbtnimi, preračunljivo opolzkimi, da me čelno, ko bom najbolj razpoložen za sanjarjenja, naskočijo, skrit pred neumnimi početji medlih politikov, pod reflektorji, ki mi iztrgajo še zadnji košček zasebnosti pred kamerami, novinarji, kritiki, osli, opicami, žirafami, torej termiti, ki načenjajo sveto človekovo domovanje do obisti, da se sami naslanjajo kot edini ustvarjalni vrelci zadnjih vrednot, o bogomolci, solatarji,

mopedisti, klavni insekti zakajenih bifejev, tu se mi odpira drug raj, čutim ga, kako se počasi oblikuje, skrajno občutljivi zarodek, spim, sanjam, si želim potoniti v svoje dno, kjer me presenetijo čiste, prvinske misli, ki so prej hlipale v gluhem močvirju zločinsko zapravljenega časa, tam sem bil, nemočen, pravijo, da zadovoljen, no, zaslepljen, z naglim izparevanjem svojega življenja. Od tistih hlapov pa imam zgolj škodo, od preteklega pisanja nespečnost, ki že bolezensko vdira v temo med budnostjo in snom.

***

Alfred, na srečo v letih tvoje zemeljske navzočnosti nisi bil priča podobnim nesporazumom. Tvoja filozofija je patafizični sadež. Ni je človeške moči ali pameti, ki bi ti to lahko razodela v obliki, da bi potem potolažen ugotovil in vzkliknil: "Aha! Ljudje se koljejo. Ljudje stradajo. Ljudje so kup črev. Nekaj mesa, kosti. S pomanjkanjem pameti. Je pa vamp, presneti golt, in pred njim čeljusti, ki hlastajo in žlampajo, kolikor le zmorejo, brbotave in gnile, saj si nikdar ne utegnejo malo odpočiti in se umiti, lokajo in mlaskajo, vse po vrsti, vse ustreza, smrdljiva sluz se vleče za njegovimi turastimi stopali, riga, v slast mu gre ven in ven, bolj in bolj, živi stoterici pri priči z užitkom izreže oči, presrežen, mogoče včasih s tiho žalostjo v zadnji misli, ki brezskrbno kroži - ti ga ne bodo mogli več gledati, njega, boga pokončevalca, zdaj jih celo strah ne bo - a oni šklepetajo z zobmi; lep dan bo, prah po drevesnih listih, v prahu kri, ki jo bo dež rosil med vetrom. Kmalu bo pravljica uresničena. Prisluhni sebi. Reci si. Zrak. Voda. Besede. Reke, ki tečejo iz morja, dokler se ne izprazni. Potem bo konec. Sam boš v tišini, sam. Bolj kot potem, jutri. Sleci se. Buden. Zmeraj. Tako si ogenj, blisk, švist katane. Zelo zgodaj zjutraj. In tako ti bom vedno govoril."

***

Kaj naj zdaj? Kolikokrat te bom še spraševal, celo prosil za nasvet ali vsaj namig? Že spiš? Ali dremlješ za kakšnim grmom živorumene bolgarske forzicije, čepe, prisluškujoč bratu, ki nedaleč stran nabira dehteče pomladanske zvončke? Tam, kjer si, je zrak svež? Voda še za skok na glavo, so bregovi še poraščeni s travo in lišaji za golo poležavanje pod zvezdnim nebom?

***

Sanjam intenzivneje kot kdajkoli prej in sleherno njihovo odvijanje ti zaupam. Pri tebi je poletje. Ja, takrat se je začelo. Poletje, zagotovo suho in dolgo. Vidiš, da se vdirajočih vprašanj ne iznebim. Mogoče bi mi tudi ti rad zaupal pomembne stvari. Sporoči mi, vse lepo po vrsti: z načinom, ki ti najbolj ustreza, in v obliki, ki bi lahko najučinkoviteje prenesla tvoje izkušnje - in zagotovo mi bo vse v koristno pomoč.

***

V smokingih me lovijo mrežaste oči kačjepastirskih mušic v velikosti mamutov, ki krilijo, beli helikopterji drleskajoči, trlk drlk cvenkljajo jaz pa ne spim noč je že skoraj to več Alfred cvenketajo brzink in to so ti posmehljivi komandosi v moji glavi, ki prižigajo trzlajajoče bakle težke magme, zaudarjajoče navzven. Pričakujem jih spet in spet. Ne utrnejo se, nikoli vse naenkrat. Druge netopirsko visijo zadaj, v nevidni duplini, v nekakšnem žlamborju mrčastih postav, podobne vsem tistim, ki jih je veliki klavec že zateptal z ilovico. Kazen bo strašna. Vidim ples. Bele vile, ivjaste drsalke na ledeni skorjici, razlite po neštetihih asfaltiranih križiščih mesta, ki lebdi. Da, zanesljivo so spet tu. Lasersko točne, vestne harpije noči. In Klavec nadaljuje. In planet se stringja. Silna podoba. Drnjohamo. Dim, težak od pogorišč in mehak od prstov, v njem upepeljenih, se kihlja visoko čez nas. V strmino Himalaje in čez plano tundre, kjer se čas razdrobi v milijarde iglic, razprtih proti soncu.

***

V nebu visok avgustovski oblak. Krave, ki sem jih pasel v otroštvu, so že zdavnaj mrtve. Toliko ljudi. Pomlad, ki napihuje popkovje vsega živega, nezadržno vstopa.

***

12. marec

Imam prijatelja, ki si je v življenju služil kruh na različne načine: bil je mornar, taksist, jutranji raznašalec časopisov, zidar, kuhar, muzikant, filmski režiser in fotoreporter, pisec kratkih zgodb in celo inkasant. Ravno pri le-tem opravljanju se mu je nekega opoldneva primerilo, da se ni vedel prav odločiti, čeprav je bil po naravi spontan in mož dejanj. Pri pobiranju denarja je moral odčitati števec in ljudem napisati potrdilo. Prišel je torej do nekega stanovanja v stolpnici, pozvonil in čakal. Lep čas se ni nihče prikazal, dokler mu ne odpre ženska srednjih let – gola. Z nekaj besedami ji je razložil svojo nalogo in zatem vstopil, šokiran, čeprav slečena ženska v stanovanju ni nič posebnega, in s pogledom, ki je njeno telo poljubljal do zadnjega koticčka, celo v notranjost, je rutinsko opravil delo. Takoj zatem ga je posadila v udoben fotelj, nato se je odpravila v kuhinjo napraviti kavo: to to mu je namreč predlagala in brez premisleka je privolil. Ne ve, kako naj si vse to razloži. Naj se še sam sleče? In lep nageen sproščen in srečen obsedi njej nasproti, jo torej pričaka, saj mu je, kot je pozneje razmišljal, pustila za to dovolj časa. Ja, naravnost preskušala ga je. Lepa ženska, seveda. Mogoče je zapeljevanje bilo celo del njenega kdove kakšnega poklica. Nikoli si tega ni znal prav razjasniti, nikoli pozneje, ko je spet prišel, in mu je odprl kosmat debeluh, ostro zaudarjajoč po pijači in cigaretah. Sedel je tam, skoraj se je pričel potiti v tej svoji stiski, jezen nad svojo neodločnostjo, nemočen, ker se je

pustil takole presenetiti, on, vselej pripravljen na vse. Poskuša napisati številko, ki bi jo ona potem plačala. Nepomembno. Kava je že pričela vznemirljivi dišati. Sprašuje ga, če bi sladkano ali ne, nemara s smetano, mlekom, ima celo posebne želje, samo reče naj, vse bo storila, celo smeh zasliši in ga še huje zmede, in ne ve, v kakšnem položaju ga naj spet zagleda, preden bo plačala, preden mu prinese skodelico, vanjo potopi sladkorno kocko. Razmišlja z naglico, vendar s pridihom domišljijskega sanjarjenja. Naj se spusti v udobne blazine živih, razpršenih raznobarnih trikotnikov, ki so se drstili v vzorcu prevleke, na kateri je v kočljivem položaju posedal tudi sam. Še vedno je ni bilo nazaj. Slišal jo je, a ne videl. Kaj počne? Čas se mu je vlekel. sekunde so se razraščale v ure, ki so mu bohotile vselej razpoloženo domišljijo. Potem se je za trenutek prikazala, mu pomahala s kretnjo, ki ga je še bolj osupila – zaradi sproščenosti namreč, kot bi mu z njo govorila: vseč si mi, neznanec, polna zaljubljenost sem, vroč bel fosfor, ki si ga ti vžgal s tem naključnim vstopom. Čutil jo je močnejše od vseh svojih neštetih žensk lastne burne vražjekrvnosti. Ga je s kretnjo hotela zbuditi iz otopenosti? Iz začaranosti ali položaja, ki ga je samozavestno obvladovala.

***

S predpasnikom, na katerem je s sredine njenega trebuha ali mednožja plaval naslikan roza zmaj, pihajoč zlate pramene ognja po preostali površini, je naposled prihajala s skodelicama, žličkama ali sladkorjem na pladnju. Mislite, da sta se ves čas neprekinjeno pogovarjala? O čem naj bi se? So bile vmes mučne tišine? Mi je prijatelj povedal vse in koliko si je mogoče celo izmislil? Ne, verjamem mu povsem. No, skušal bom obnoviti.

***

Ona: "Ste za danes končali?"

On: "Ja, vi ste zadnji. Cel teden sem vas iskal vsak dan."

... smeh iz kuhinje ...

Ona: "Potem ste zagotovo že pošteno izmučeni. Torej vam bo kava odlično dela. Zaslužili ste si celo več."

On: "Ah, ne. To ni nič. Navajen sem. Pravzaprav samo nadomeščam prijatelja, ki je na dopustu."

Ona: "Zagotovo ste tudi dober človek. To se vidi že na prvi pogled."

On: "O, dajte no. Ne vem. Seveda pa ne želim biti slab za vsako ceno."

Ona: "Vem, da boste v življenju uspeli. Mladi ste še. Veste, vedno poprimite za vsako priložnost. Neponovljivi smo. Počnite tisto, kar si v resnici najbolj želite, kar vas navdušuje z vso osebnostjo. In ni greh poskusiti."

On: "Ni greh ..."

***

Misli so mu zvrtničile možgansko svetovje. Njeno telo je žarčilo divjo erotičnost, skoraj obsedeno spolno utripanje, v vsakem premiku ali izrečeni besedi, v zraku, ki je vel ob njej, ko je predenj postavila dišečo kavo. Dišala je tudi ona, rdečelasa, in nekaj sončnih žarkov se je samopašno razlezlo čez njeno telo, ko je šla mimo okna. Polno telo z lahkotnostjo srne. Zatem sta molčala, lagodno, počasi srebala kavo, se gledala, samo gledala, se ob tem naslajala. To bi lahko počela celo večnost. Ne da bi se kaj zgodilo.

***

Opazoval je njo, ki ga je omamljala z očmi, lešnikasto rjavimi, mehko, toplo, voljno, potem s samičjo pohoto, neučakano, razdraženo in hkrati obvladano, kot to lahko počne le vrhunska umetnica. Aristokratinja svojega poklica, z ljubko eleganco, ki pristoji nedolžnemu dekletu, ki sta ji iskrenost in ljubezen najvišji vrednoti. Je pričakovala ljubimca in predtem pozabila preveriti, kdo je pred vrati? In ko je videla storjeno napako, ni pokazala nobenega presenečenja, nasprotno: bilo je, ko da je on moški, ki ga je pričakovala, in mu torej voljna odpre, kakor ženska, ki ga čaka doma, kamor se vrača po opraviilih v zunanjem svetu, vseeno pa prihaja k skrivnostni Kirki, ki ga večno znova uroči, v celoti odrevenelega, nad preprosto močjo lepote, ki ga je zalila z vso silovitostjo, s preprostostjo, doživetjem, ki ga je napajalo še dolge mesece pozneje.

***

Dotaknila se ga je komaj zaznavno, nežno. Obraz je nagnila proti njemu in njene ustnice so ga vlažno poljubile v lase. Od ugodja so se oglasili srebrni mravljinčci, ki so zažgoleli s sleherno celico njegovega telesa. Samodejno se ji je odgovoril. Blazinice njegovih prstov so drsele čez gornjo stran njene dlani, po laketu navzgor, do ramen. Dihala je počasi in globoko. Zlezla je do njega in ga reševala oblačil, ki jih je zjutraj v naglici spravil nase. Seveda, ne vseh. Hlače iz džinsa so ostale. Puhteč pot se je sprostil skupaj s krpami, ki jih je brezbrizno spuščala na tla. In potem se je s spretnostjo vrtnarice lotila razporka, kovinskih gumbov, in slast, ki se je razvnela pred njenim ogorelim obrazom, je dehtela. On je bil pripravljen na vse. Vitek se je sprožil ven in njegovo oko je bilo žerjavica, ki se zlepa ne ugasi. Zanj je bila rojena, z njim zasvojena, globoko osužnjena, v resnici zvesta bistvu svoje narave, prenasičene z nerazživetimi izmišljijami, ki so jo zaposlovale noč in dan. Meni je rekel, da ji je bilo ime Eva. Da ji je to ime nadel pozneje, saj mu pravega nikoli ni povedala. Zagotovo si je zdaj ime prislužila z nesebično radostjo, z ljubezensko močjo tigrice, vzdrhtele lave naslád, ki jo je preplavila v krčih brezumnega predajanja.

***

V poznejših letih mu je Eva ostala v spominu kot angelski privid. Sanjarija, ki pa jo je v resnici doživel. Seveda ljubljenj ni mogel ponoviti, ker ženske s krvavimi lasmi ne v tistem ne v vseh drugih stanovanjih ulice ni mogel več najti. Je bila le na obisku, medtem ko je njen prijatelj ali prijateljica šla po nakupih, bila v službi ali celo na potovanju? Je tu živila sama, se po tem dogodku odselila? Iz katerega mesta je bila, mogoče celo iz druge države? Kako, da se o tem ob slovesu nista pogovorila? Zakaj si srečanj nista želela ponoviti? Sta si v resnici sploh lahko bila tako blizu? Je bilo čisto naključje, da mu je ona odprla gola? Je moj prijatelj padel v naprej pripravljeno past in bil le izkoriščen kot objekt blodni ženski organizaciji ali srečnež ob spontanem užitku Eve, ki se je potem udrla v zemljo.

***

Blodni otrok, blodni mladenič, nor na ženske, dekliške riti, njihove prsi, polne toplih sokov, ki omamljajo njegovo sanjsko pokrajino do bolečin. Alfred, ti, v svojem času, pred desetletjem torej, kako si ti plamtel ob pogledu na lepo, poosebljeno žensko? (O, bil si takrat deset let mlajši!) Nekoč mi zaupaj. Verjemi, dragi brat, da sem strahotno radoveden, kajti deset let nazaj je bilo vsakdanje življenje enako zdajšnjemu, le politične okoliščine so se spremenile, ženske so ravno tako ženske, kakor danes in v vseh časih. Vendar si bil ti takrat nekakšen flaneur. Neusmiljeno si vsrkaval prekipevajoče idile podeželja in intuitivno si vedel, da nadte prihaja katastrofa. To je bil tvoj čas knjig. ZAPOZNELEGA Odraščanja. Brezmejnih litaipojevskih potepuštev, brezskrbnosti, dolgih ur pisanja, ponočevanj in veseljaštev, ki si jih razpihoval v njihovem osrčju, ne da bi zavaroval njihovo preobčutljivo gorivo: sebe samega.

***

Je bilo na plesu? Je bilo pozimi? Ali v pozni, hladni jeseni, ki že diši po snegu s hribov in mraz le še poudarja otrpli spanec narave. Po šolskem pouku, med njim, v mestnem parku, kamor si hodil brat knjige, na avtobusu, v gledališču, na literarnem večeru, katerega dne v katerem letnem času ob kateri mojih prvih zgodb, v katerem trenutku pogleda, ljuba moja, kdaj sploh, ti, ki vse veš, brat moj, Alfred, se je zgodilo in potem vseskoz trajalo z veliko potrpežljivostjo in razumevanjem mojim ponočevanjem navkljub, da si tako odločno sklenila pomagati mi pri tej moji neskončni vojni s samim seboj?

***

Sredi noči se skrivaj splaziva na senik, kjer se tiho in vztrajno dolgo ljubiva. Dež, ki se usuje enkrat sredi noči, naju s svojim škrahljanjem za trenutek zbudi, da kmalu

zatem še opojneje in s čistim spokojem v sebi trdno zaspiva. Noč gosta, neprebojna, da se ne vidiva, četudi tesno sprijeta grejeva drug drugega. Večnost, ki naju napaja. Nobenih besed. Le poletje, nevihta, vonj po dišečem senu.

***

Kot vidiš, Alfred, bi ti zelo težko izpovedal strnjeno zgodbo o svojih prejšnjih početjih oziroma o vsem, kar se je zgodilo pred mojo potjo do sem. Vse še vedno traja. Še vedno predvečerje, zunaj povsem mehko rosi in shladilo se je.

***

... goreče te pričakujem. Tako sva si pisala in s kratkimi spodžigajočimi pismi pripravljala drug drugega na ponovna snidenja. Vem, da obsedena drhtiva in v nekem vročinskem valu si ti jerebica, ki se skriva v orumeneli pšenici, jaz sokol in hkrati snežni dolgouh, ti sestradana volkulja, ostrozoba, neusmiljena, s tuljenjem, ki prostor razreže na sočne krljje poltenosti, vztrajna, grozeča povodenj, ogenj jaz, voda ti, skupaj vulkana, gejjzira, orkana, ki divjata med sabljastimi palmami in uničujeta vse pred seboj, sproščujoča se narava, mokra vrtinca, sinjemodra povodna konja, kita, lososa, ki skupaj pljuskata v pršeči brzici, jegulji in plesoči vidri, ki se igrata na mivki pozabljene reke, kanji visoko zgoraj in v mislih grlici samotni na najvišji veji stoletne krošnje, zlepljena in nikoli združena, mistična prebivalca Amazonije, venomer lastovičje razigrana, božja polha z bleščečimi kožuhi, pozlačeni lisici, alkimija, blisk, ki trga noč ali katerokoli sekundo dneva, lesk jutra in lunine sape na bezgovih cvetovih, kralj in kraljica, odimljena z diamantnim prahom pomladi, do kože osrčena z radostjo igre pod belim slapom neba, ki se seli iz enega v drugega, nenehno, milijonletno, te ljubim, pelodno, ves mah, z glasbo pasijonov in kantat, kakor sva in bova, kot si bila in sem bil, sredi noči, ali ob treh, zaspan, nezbran, ali ti, srečna, da v nekem dopoldnevu v postelji skupaj bereva knjige in od zunaj na naju pada svetloba, omehčana med dolgotrajnim deževjem, hitro hitro, še preden me kdo sredi skritega pribežališča ne zmoti, hitim zapisovati stavke, ki nam toliko pomenijo: preproste besede o največjih stvareh ... vendar valovanje ne bo nikoli prenehalo, le moč se bo spreminjala ... ali tukaj, v tej sobi, kamor sem pred tedni prispel, v kateri pišem ali spim, od ene do druge stene, ki nemo belo strmijo vame, preden se vse konča in dokler s pisavo ne uredim svojega bitja. Mehke kaplje slišim kot rosne iglice. Potem je počutje neprimerno boljše.